

Anne H. gaat op sollicitatiegesprek voor de huisartsopleiding.

Waar haal ik die tranen vandaan?

Voor het eerst in mijn leven trek ik 28 minuten uit voor het fietstochtje naar de universiteit. Tot nu toe waren maximaal 14 minuten genoeg om exact op tijd – met een doorweekte rug en zweetdruppels parelend op mijn slapen – de collegezaal of werkgroep ruimte binnen te rennen.

Ongeduldig draal ik voor de ingang, strijk mijn broek nog maar eens glad en vis het A4-tje met steekwoorden een laatste maal uit mijn tas. Ik kan de antwoorden inmiddels dromen: mijn motivatie voor de opleiding, toekomstvisie en uitgebreide analyses van mijn valkuilen en kwaliteiten.

In een flits schieten sollicitaties van de afgelopen jaren door m'n hoofd. De chirurg bij wie ik solliciteerde als tropenaios zette eerst een blikje bier, een blikje cola en een bak pinda's voor mijn neus en praatte vervolgens een uur lang zelf. Achteraf had ik geen idee of ik was aangenomen vanwege de hoeveelheid pinda's die ik at, ondanks of juist omdat ik voor de cola koos. Met de gynaecoloog uit Curaçao sprak ik voornamelijk over duiken en snorkelen. En mijn sollicitatiegesprek voor een functie als tropenarts ging meer over de zwangerschap van de *human resource*-dame dan over de gevaren van de jungle.

Vandaag zijn de criteria waarop wordt geselecteerd me voor het eerst meer dan duidelijk. Vandaag solliciteer ik voor het eerst vol overtuiging voor een vak dat ik nog 30 jaar hoop uit te oefenen. En vandaag ben ik voor het eerst door en door voorbereid op elke mogelijke vraag. Maar juist vandaag sta ik trillend mijn zweethandjes aan een lantaarnpaal af te vegen en probeer krampachtig drie schrikbeeldverhalen uit mijn hoofd te bannen.

Op de eerste hulp waar ik werk, werd mijn leukste collega recent afgewezen voor de huisartsopleiding. 'Wat ging er dan mis?' vroeg ik verbaasd. Hij haalde zijn schouders op: 'Ik werd in de hoek gepraat en al mijn antwoorden vielen verkeerd.' 'Geef dan eens een voorbeeld.' 'Ze vroegen waaruit bleek dat ik empathisch was, waarop ik antwoordde dat ik altijd probeer om aardig tegen mensen te doen.' Ik zweeg even. Deze collega is één van de meest invoelende artsen die ik ken, al snap ik dat dit niet het antwoord was dat de commissie wilde horen.

Een medetropenarts werd afgewezen omdat er werd getwijfeld aan zijn 'leerbaarheid'. Hij vertelde dat hij zich in alle bochten had gewrongen om aan te tonen dat hij wél openstond om te leren. De commissie zei: 'Je zegt wel de juiste dingen, maar we geloven je niet.'

Een andere tropenarts werd afgewezen omdat ze lang en pijnlijk zweeg op de vraag: 'Maar waarom zit je nu niet in de tropen?'

Zit de commissie te vast in haar vooroordelen? Of doorziet ze

Foto: Shutterstock/MarcusVDT

juist haarscherp de dingen die ik bij mijn collega's niet doorzie? Een wat sullig ogende jongen komt naar buiten. 'Heb je net gesolliciteerd?' klamp ik hem aan. Hij knikt tevreden. 'Volgens mij ging het wel goed. Ik heb verteld over mijn twijfels en fouten, en dat ik ooit om een patiënt heb gehuild. O ja, de laatste vijf minuten zijn trouwens "voor jou". 'Voor mij?' 'Dan mag je zelf wat vertellen. Ik heb verteld over mijn zontje die sinds vorige week "papa" zegt. Dat deed het erg goed.'

Terwijl de jongen op zijn fiets stapt, wandel ik naar binnen. Reflectie en emotie, denk ik. Dat is dus wat ze willen. Maar waar haal ik die tranen vandaan?

In de kamer stelt de commissie zich voor: een psycholoog, een aios en een huisarts. Als ik de huisarts vraag waar hij werkt, kijkt hij verbaasd. 'Laat maar,' zeg ik snel. 'Het is natuurlijk niet aan mij om de vragen te stellen.' De aios biedt me koffie aan. Het blijkt het laatste bekertje uit de kan te zijn. 'Sorry,' breng ik uit. 'Nu pik ik jullie koffie.' Ongemakkelijk neem ik plaats op een stoel en sta meteen weer op. 'Ik weet niet of deze stoel wel voor mij bestemd is,' licht ik toe.

De psycholoog schiet in de lach. 'Reflecteren is belangrijk, maar het hoeft niet bij elke handeling.' Ik word rood. 'Het zijn de zenuwen,' breng ik uit. 'Maar dit is toch niet je eerste sollicitatie?' vraagt de aios. Ik aarzel, zet in gedachten een dikke streep door mijn ingestudeerde antwoorden en gooi vervolgens domweg al mijn schrikbeeldverhalen en overwegingen op tafel. Zo. Dit is wie ik ben en dit is mijn verhaal. Als dat niet goed genoeg is, zoeken jullie het maar uit. Mijn hartslag normaliseert. Ik neem een slok van mijn koffie en zak iets achterover. En onverwacht wordt het een erg prettig gesprek.

Anne Hermans